

Freemasonry

Slobodni Zidari

Freemasonry

Slobodni Zidari

Slobodni Zidari

Slobodni Zidari internacionalno je bratstvo. Članovi tog bratstva spojeni su zajedničkim idealima morala i metafizike, i u mnogim granama, u zajedničko uvjerenje u jedno Više Biće.

Slobodno Zidarstvo, je ezoterična umjetnost. Što znači da se govori o zidarstvu u prenesenom smislu i da članovi bratstva ne moraju po zanimanju biti zidari. Osim toga neki aspekti njihovih unutrašnjih poslova uglavnom nisu odavani javnosti.

Masoni daju mnoge razloge za to, jedan od kojih da Slobodni Zidari koriste inicijacijski sistem ocjenjivanja kako bi istražili etička i filozofska sporna pitanja, i da je takav sistem manje efikasan ako promatrač zna što ga očekuje. Često sami zovu taj sistem «neobičan sistem morala zastrt alegorijama i ilustriran simbolima».

Ukratko o masonima...

Bratstvo Slobodnih Zidara veoma često naziva se i tajno bratstvo, a zapravo se i smatra prototipom tajnih bratstva. Mnogi Masoni kažu da se njihovo bratstvo bolje opisuje kao «bratstvo sa tajnama».

Tajnovitost varira diljem svijeta. U državama u kojima se govori engleski, većina Masona slobodni su predstavljati se kao takvi u javnosti, Masonke građevine su često jasno označene a sastanci javni. Dok u državama u kojima je Masonstvo zakonom zabranjeno, prakticira se u tajnosti.

Slobodno Zidarstvo je gotovo univerzalno zabranjeno u totalitarističkim državama. 1925, smatrano je odmetništvo u Fašističkoj Italiji. U Nacističkoj Njemačkoj, Masoni su slani u koncentracione logore i naređeno je da se sve poznate Masonske Lože zatvore. Njemački Masoni koristili su plavi cvijetak «potočnicu» kao tajno sredstvo prepoznavanja kao zamjenu tradicionalnom logotipu (previše prepoznatljivom) kutomjeru i kompasu.

Počeci Masonstva

Masonstvo tvrdi da ima drevne korijene. Masonski spisi tvrde da je Masonstvo nastalo u drevnom Egiptu, prije Mojsija. No drugi Masonski spisi datiraju Masonstvo unatrag do vremena kad je građen Solomonov Hram.

Masoni su direktni potomci «Siromašnih Siroti vitezovi Krista i Solomonovoga hrama» bolje poznatih kao Vitezovi Templari, u uskoj su vezi drevnog društva Mističnih škola i administrativna ruka Sionskog Samostana, romanskog Kolegija, Majstora Comancina i Noini intelektualni potomci a smatra se da imaju i mnoge druge drevne korijene.

Prema ljudima koji nisu članovi Masonskog bratstva, i koji proučavaju njihove povijesne korijene, ne postoji niti jedan dokaz o Masonskim aktivnostima prije Srednjeg Vijeka. Masonstvo se možda razvilo iz srednjovjekovnih zanatskih bratovština; ali mnogi istraživači vjeruju da je nastalo u ranim 1700. –tina i da nema nikakvih istinskih veza sa ostalim starijim bratstvima i organizacijama. Te su teorije iznašane u mnogim tekstovima.

Pravi Masonski korijeni, vrlo su vjerojatno izgubljeni u povijesti no smatra se da Slobodni Zidari nisu mogli direktno izniknuti iz srednjovjekovnih gilda obrtnika zidara. Jedan od zaključaka takve teorije je činjenica da su zidarske gilde bile relativno cijenjene u srednjem vijeku. Zidari su živjeli u blizini njihovih gradilišta i nisu imali potrebe za tajnim znakovima kako bi se identificirali.

Organizacija Strukture

Postoje mnoga različita rukovodeća područja nadležnosti Slobodnih Zidara, svako vladajuće i neovisno od drugih, i često definirano prema geografskom teritoriju. Ne postoji centralno vladajuće Masonsko tijelo, iako svako područje nadležnosti posjeduje listu drugih područja koje formalno priznaje. Ako i drugo područje uzvraća priznanje, kaže se za ta dva područja da su prijateljska, što omogućuje članovima jedne da prisustvuju sastancima druge Lože i obratno.

Kako bi Masoni priznali neku Ložu, uglavnom je barem potrebno ispuniti uvjet da je Loža smještena na mjestu neke od drevnih građevina, prekretnica u povijesti Masona. No, ne postoji univerzalno prihvaćena lista takvih spomenika, a od Lože do lože najčešće se veoma razlikuju mišljenja o tome koji su to spomenici. Vodeća vlast nekog Masonskog područja obično se zove Velika Loža, «Grand Lodge». To se normalno koristi za svaku pojedinu zemlju, u sjevernoj Americi svaka regija i provincija ima svoju Veliku Ložu iako teritorij neke Lože može biti širi ili uži od granica regije.

Zgrade Masonskih Loža mnogo su godina bile poznate kao hramovi. No danas se u mnogim zemljama taj termin promijenio u Masonski Centar. Suprotno narodnom mišljenju, Masoni se ne sastaju u Loži već se sastaju kao Loža.

Članstvo

Masoni prihvaćaju kao svoje članove ljude bilo kakve religije od Kršćanstva, Židovstva do Budizma. Ateisti su također prihvaćeni u Ložama. No u svakom slučaju Masonske lože su od 19 stoljeća zahtijevale da budući član mora imati vjeru u neko više biće. Prema tome, Masoni će prihvatiti jednu vrstu ateista, one koji su voljni prihvatiti neku vrstu spiritističkog vodstva.

Specifičan teistički i ortodoksni ton u stvari je unesen od početka 19. stoljeća, uključujući i vjeru u besmrtnost duše.

Da bi se postalo Mason, mora se ipak ispuniti neke uvjete:

biti čovjek koji djeluje vlastitom voljom.

vjerovati u više biće, ili u slučaju nekih podružnica, princip stvoritelja (osim u slučaju učlanjenja u podružnicu bez religijskih zahtjeva)

biti minimalne prihvatljive dobi (18 – 25 godina ovisno o podružnici)

biti bistrog uma, zdravog tijela i visokih morala

biti slobodan. (ili biti «rođen slobodan, a ne u ropstvu.»)

Ova pravila zapravo su dosta fleksibilna, recimo «Biti rođen slobodan» ne pojavljuje se u modernim Ložama, već se pojavljuje samo iz povijesnih razloga dok Uvjet «zdravog tijela» uglavnom znači da član mora biti fizički sposoban prisustvovati u ritualima, no danas je većina Loža veoma fleksibilna u prihvaćanju tjelesno invalidnih osoba.

Žene – Slobodni Zidari

Pozicija žena u Slobodnom Zidarstvu još je i danas stvar velike kontroverzije. Tradicionalno samo su muškarci mogli postati Masoni. No to se pomalo mijenjalo, pogotovo tijekom prošlog stoljeća. Bilo je dakako iznimaka i ranije u 18. stoljeću.

Elizabeth Aldworth stvorila je legendu o jednoj od prvih žena koja je bila članom Slobodnih Zidara.

Elizabethin otac, grof Doneraile, iz pokrajine Cork u Irskoj bio je Mason. U 18. stoljeću bilo je uobičajeno za Lože da se održavaju u privatnim kućama. Elizabeth je jednom slučajno vidjela Masonski sastanak koji se održavao u kući njenog oca. No kad su ju otkrili, njenu situaciju su pomno proučili svi članovi Lože, i na kraju odlučili da Elizabeth iniciraju u Slobodne Zidare.

Ova priča podržana je i drugim izvorima i dokazima. Elizabeth je navodno bila jedna od potpisnika Irske knjige o konstituciji 1744, i da je često prisustvovala, noseći svoja Masonska odličja, dobrotvornim Maponskim zabavama za siromašne i nemoćne. Govori se da joj je nakon smrti bila odobrena čast Maponskog pokopa.

Većina Velikih Loža kontinentalnog područja priznaje punopravno članstvo ženama, iako u nekim podružnicama neformalno prihvaćaju takav ustav kao i da su podružnice koje prihvaćaju žene, dio Slobodnih Zidara. Centralna Velika Loža Engleske (i to tek od 1998) priznala je u potpunosti dvije lokalne ženske podružnice. Dok u mnogim slučajevima, sjeverna Amerika slijedi primjer Engleske što se tiče žena, no najveći otpor ženama u Slobodnom Zidarstvu ostao je upravo u Americi.

Masonski simboli

Slobodni Zidari oslanjaju se uvelike na arhitekturnu simboliku srednjovjekovnih operativnih zidara koji su zaista radili u kamenu.

Njihov glavni simbol je kutomjer i kompas, tipični arhitektonski alati, tako uređeni da formiraju četverokut.

Za kutomjer se kaže da predstavlja stvar ili materiju, a kompas duh ili um. S druge strane kutomjer bi mogao predstavljati svijet konkretnoga, ili mjeru objektivne stvarnosti, dok bi kompas mogao predstavljati apstrakciju ili subjektivni sud, i tako dalje. (Masonstvo kao društvo bez dogme, nema crno na bijelo potvrđeno tumačenje ovih znakova).

Kompas koji se oslanja na kutomjer, predstavlja ovisnost među to dvoje. U praznom prostoru među njima, često je smješten simbol metafizičkog značenja. Ponekad je to sjajna zvijezda ili neki drugi simbol svijetla, koji predstavlja istinu ili znanje. Ili, ponekad se u sredini znaka nalazi slovo G, za koje se smatra da označava G kao God, «Bog» na engleskom i/ili G kao geometrija.

Kutomjer i kompas simboli su koji se pojavljuju na svim Masonskim sastancima, zajedno sa otvorenom knjigom «Svetog Zakona». U zemljama gdje se govori engleski, to je obično Biblija, no može biti bilo koja sveta knjiga koju članovi određene lože ili jurisdikcije žele izložiti, bila to Sveta Biblija ili Kuran, ili neka druga. U Francuskim ložama koristi se Masonski ustav, a u nekim slučajevima, kada se religijske razlike u pojedinoj loži previše ističu da bi omogućile lak izbor knjige koju će se izložiti, izlaže se knjiga praznih stranica. Uloga tog simbola je pisana mudrost, inspiracija i ponekad otkrivena volja Svevišnjega.

Većina Masonskog simbolizma po prirodi je matematička, a posebice geometrička, najvjerojatniji razlog zašto je bratstvo Slobodnih Zidara privuklo toliko racionalista (kao Voltaire, Fichte, Goethe, George Washington, Benjamin Franklin, Mark Twain i mnogi drugi).

Masonstvo ne posjeduje neke svoje posebne metafizičke teorije, no, izgleda da postoje neki utjecaji Pitagoreanaca, i Neo-Platonizma kao i mlađeg i modernog Racionalizma.

Da bi se potvrdila geometrijska arhitektura Masona, o Svevišnjem biću (Bogu ili Stvaratelju) govori se ponekad u Masonskim ritualima kao o Velikom Geometru ili Velikom Arhitektu Svemira. Masoni koriste raznovrsne izraze za koncept svevišnjega kako bi izbjegli ideju da govore o božanstvu neke religije ili o konceptu Boga kao Boga.

Masonski stupnjevi

Postoje tri početna stupnja u Slobodnom Zidarstvu:

Entered Apprentice / Početni Naučnik
Fellow Craft / Drugar Zanatlija
Master Mason / Majstor Zidar

Ulazak u pojedini stupanj omogućen je sudjelovanjem u posebnim ritualima, u biti srednjovjekovne moralne igre, u kojem jedan čovjek zajedno sa članovima Lože u koju se budući član želi učlaniti, igraju neku ulogu. Ne zna se mnogo o tim ritualima, no zna se da je mjesto održavanja obično ambijent održavanja uređen biblijski, kao Solomonov hram u Jeruzalemu, priče u koje se sudionici utjelovljuju, nisu namijenjene da budu neophodno Židovske ili Kršćanske po prirodi. Ništa nadnaravno se ne dešava tijekom tih rituala.

Kako se koji član bratstva penje stupanj po stupanj, uči lekcije i shvaća ih sam za sebe. Postoji mnogo načina na koje pojedinac može shvatiti Masonske rituale, ali ni jednom Masonu nije dopušteno da diktira drugome kako da shvati rituale. Zapravo nikakva posebna istina se ne usvaja, već društvena struktura – govoreći simbolički o univerzalnim ljudskim stereotipima – koja svakog Masona uči da pronađe svoje odgovore na bitna pitanja o životu.

Danas, od Masona koji prelaze na viši stupanj (posebno u kontinentalnoj Europi) traži se da napišu esej o nekoj određenoj filozofskoj temi i pripreme predavanje o istoj.

Bratstvo ili religija?

Mnogi ljudi, čak i mnogi Masoni, netočno vjeruju kako je Masonstvo jednostavno bratstvo, kao klub Lavova ili Elks klub. Masonstvo u prvom redu ističe da nije religija. Iako je to više – manje netočno. Slobodno Zidarstvo je nekršćanska okultna religija koja podučava drugačiji put prema spasenju i smatra Isusa, Buddhu, Konfucija i sve ostale spiritističke vođe samo kao vjesnike «Velikog Arhitekta Svemira» a Veliki Arhitekt, nije samo još jedan termin za Boga Jehovaha. Masonstvo u biti uči da postoje dva vrhovna božanstva: Adonay, kršćanski bog, i bog zla Lucifer. Masonstvo smatra isto vrijednima religijske spise svih religija na svijetu.

Protivljenje Crkve Slobodnim Zidarima

Postoje dva glavna razloga tvrdoglavom protivljenju Kršćanske Crkve društvu Slobodnih Zidara.

Odabir članova Masonskog društva, koji se smatraju ekskluzivnima i više vrijednima što se protivi svim religijskim učenjima.

Ezoteričan aspekt Masonskih rituala, koji su viđeni kao sinonim Gnosticizma, koji je proglašen heretičkim i kojega je rana Kršćanska Crkva ugušila.

Najžešća oporba bratstvu dolazi uglavnom sa strane Katoličke Crkve koja se otvoreno protivi Slobodnom Zidarstvu, tvrdeći da je barem djelomičan krivac Francuske Revolucije i posljedica pada crkve u Europi. Crkva je tako uspostavila nekoliko bratstva kao alternativu Katolicima koji su se željeli učlaniti u Slobodne Zidare.

Ironično je da je jedna od tih organizacija, Opus Dei, bila pod više-manje sličnim optužbama iste težine onih kojima su optuženi Slobodni Zidari.

Iako su mnogi Masoni u državama sa engleskim govornim područjem Protestanti, također se neke Protestantske Crkve protive Slobodnim Zidarima, sukladno tvrdnji da «ni jedan čovjek ne može služiti dvojici gospodara».

Kritike tajnom bratstvu

Postoji mnogo kritika usmjerenih prema bratstvu Slobodnih Zidara. Jedna od njih možda ne toliko usmjerena ka Masonima već općenito tajnim društvima, je prakticiranje kronizma, tj. favoriziranje drugih članova bratstva. Učlanjivanje u tajno društvo povećava recimo šanse za dobivanje nekog zaposlenja.

Druge kritike upućene su moralnoj strani Masona a što je njihova velika boljka jer Slobodni Zidari posebno ističu među svojim ciljevima želju za pojačavanje morala svojih članova. Pa ipak Masone se kritizira ponajviše da su velikodušni i darežljivi – no samo prema drugim Masonima, tvrdnja koju također pogoršava kritika klasicizma i rasizma među Slobodnim Zidarima

Nadalje, mnogi drže Masonstvo novom religijom, prema nekima barem ima mnoge sličnosti nekoj religiji:

u ložama se nalazi oltar na kojemu se nalazi sveta knjiga «Sveti Zakon», najčešće je to Biblija.

Ima svoj vlastiti način izgovaranja riječi «amen» - «So mote it be», a što je literarni prijevod riječi Amen.

Ima mnogo razvijenije rituale od mnogih Protestantskih ustanova

Neke Masonske grupe, posebice odjel koji se naziva «Scottish Rite» nazivaju svoje Lože Hramovima.

Posjeduju nebrojeni simbolizam i ikonografiju

Gledajući iz perspektive mnogih religija, Masonstvo se možda može i ne gledati kao religiju ali iako nije religija, onda svakako se može smatrati konkurencija.

Neke se Masonske rituale može interpretirati kao magične iako je Masonstvo uvijek težilo ka racionalizmu radije nego misticizmu, samo postojanje takvih interpretacija dovelo je neke Kršćane do zaključka da je Masonstvo «Sotonističko». No ta je kritika rezervirana svakom tajnom društvu koja svoje rituale prakticira u tajnosti da bi iniciralo svoje članove.

Tradicionalni Masonski zavjeti, koje daje kandidat tijekom inicijacijskog rituala, ponekad se nazivaju «blood oaths», ili «zavjet krvi» ili krvavi zavjet prema nekim kritičarima.

Kandidat se zaklinje željom ozbiljne fizičke kazne na sebi ukoliko ikada oda tajne Slobodnih Zidara, nekome tko nije član bratstva. Dok se mnogi ljudi zgražaju nad takvim zavjetom, Masoni se brane da ti zavjeti nisu ništa više literarni od običnog dječjeg «križ na srce, dao bog da umrem», običan moćni psihološki način da se izrazi ozbiljno obećanje.

Osim toga države su često koristile ozbiljnije smrtne kazne kršiteljima njihovih zakona, upravo kao i Masoni. No unatoč upornim pokušajima obrane, početkom 1980.tih godina «krvavi zavjeti» je postao veći problem sa stajališta javnosti, i mnoge su ih Masonske Lože zamijenile mnogo korektnijim «ne-krvavim zavjetima» (bloodless oaths)

Često se događa da pojedinci postaju Masoni preko poziva ili zbog svojih dobara ili nekog drugog razloga, iako bi onaj tko želi postati mason trebao svojevoljno zatražiti članstvo bratstva bez da ga itko na to potakne.

Takav je način kažu neki, pomalo u konfliktu sa Maponskom misijom «da stvori od dobrih ljudi, još bolje», a također se smatra da ako je društvo tajno, ne smije se javno promovirati. Prema tome ako je tajno kako će dobar čovjek znati za njega?

U stvari, Masoni su poznati da ne traže razloge onih koji se žele učlaniti, no najčešće će radije odabrati nekoga tko može bratstvu nešto ponuditi u zamjenu.

Političke zavjere koje uključuju Masone

Upravo zbog ponekad tajnovite prirode njihovih rituala i aktivnosti, Slobodno Zidarstvo dugo je bilo sumnjicano sa strane crkve i državnih tijela da se bavi nedozvoljenim aktivnostima.

Slobodni Zidari oduvijek su bili omiljeni cilj zavjera, okultnih i zlih moći često asociranih Novim Svjetskim Poretkom i drugim «agentima» kao Papa, Illuminati i Židovi, svaki od njih predodijeljen dominiranju svijetom, ili već tajnovito kontrolira svjetsku politiku.

Glavna tema anti-masonske kritike u današnje vrijeme jeste prisutnost njihove organizacije u sjeni političkih aktivnosti. Ovaj zaključak je došao iz razloga što su mnoge političke figure u proteklih 300 godina bili Masoni. Mišljenja se razlikuju od teorije do teorije što se tiče tog paradoksa.

Neki kažu da Masoni konstantno smišljaju kako povećati njihovu moć i bogatstvo, drugi kažu da je Maponsko Bratstvo upleteno u zavjeru kako bi se stvorio Novi Svjetski Poredak, drugačijeg tipa (često zlokobnijeg), nego što je postojeći svjetski poredak. Ove teorije vjerojatno opisuju svako postojeće tajno društvo.

U svakom slučaju, Masoni su oduvijek bili glavna meta zbog njihove veličine i primjetnog članstva.

Povijesne nesuglasice da Masoni tajno kuju zavjeru kako bi stvorili društvo bazirano na njihovim idealima slobode, jednakosti, bratstva i religijskoj toleranciji, Masoni ne porječu. U današnjim prosvjetljenim vremenima mnogi prihvaćaju srž navedenih Masonskih vrijednosti, a ustrajni neprijatelji društva primorani su izmisliti mnogo mračnije motive o tome što Slobodni Zidari zapravo smjeraju.

Zadnjih 40-tak godina, Masonska Loža u Italiji sumnjičena je u sudjelovanju oko financijskog skandala tadašnjeg bankrotiranog Vatikana i mnogih ubojstava. Taj je skandal u trenutku skinuo s vlasti tadašnju Talijansku vladu i donijelo potpunu inkviziciju koja je tvrdila da je Talijanska Masonska Loža «država ispod države», koja drži u šaci najviše dužnosnike svih grana talijanske Vojne i državne službe, i mnoge korporacijske titane, kao što je trenutni Prvi Ministar Silvio Berlusconi.

No dan danas, Slobodni Zidari mogu zapravo biti jedino optuženi da su nekakva vrsta kluba ili organizacije u kojemu ima mnogo povlastica, a moguće i nelegalnih poslova. No slučajeva kao što je još u 19 stoljeću bilo danas sigurno više nema, William Morgan iznenadno je nestao nakon što je zaprijetio da će izdati tajne bratstva, vjeruje se da su ga zbog toga Masoni jedostavno uklonili.

Slobodni Zidari u općoj kulturi

Mnogi poznati Američki predsjednici bili su Slobodni Zidari:

George Washington

James Monroe

Andrew Jackson

James Polk

James Buchanan

Abraham Lincoln (Masonska loža za koju se prijavio, i koja ga je obila dok se kandidirao za Američki Senat nakon smrti proglasila ga je Masonom)

Andrew Johnson

James Garfield

William McKinley

Theodore Roosevelt

William Taft

Warren Harding

Franklin D. Roosevelt

Harry Truman

Lyndon Johnson

i Gerald Ford.

Poznati rani Amerikanci za koje se zna da su pripadali Slobodnim Zidarima:

Benjamin Franklin, John Hancock, Paul Revere, Benedict Arnold, Stephen Austin, Jim Bowie, David Crockett, i Sam Houston.

Postoje također romani i djela koja se bave Slobodnim Zidarima i njihovom simbolistikom:

Jedan od glavnih likova u romanu Edgara Allana Poea «The Cask of Amontillado» je mason dok jedan od glavnih likova u romanu «War and Peace» Lava Tolstoja, postaje Mason.

Britanski pisac, najpoznatiji po svom djelu «Knjiga o Džungli» Rudyard Kipling također je koristio Masonski simbolizam i mit u priči «The Man Who Would Be King», koja je kasnije prenesena i na filmsko platno.

«Foucault's Pendulum» roman Umberta Eca također se bavi Masonstvom.

Blockbuster roman Dan Browna, «Angels and Demons» i «The Da Vinci Code» centrirani su u potpunosti na Masonske lože i simbolizam.

Slobodni Zidari, zajedno sa Bavarskim Illuminatima i Hermetskim bratstvom Zlatnog Jutra, pojavljuju se satiri Roberta Antona Wilsona «The Illuminatus! Triologija»

Taljanski pisac Italo Calvino u svojem romanu «The Baron in the Trees» proteže grane Masonskih Loža do zemlja Omborsa, a glavni lik Cosimo di Rondo, tajnovito je upleten u Masonsko društvo.

Sedma umjetnost također se bavi Slobodnim zidarima:

Slobodni Zidari ismijani su u epizodi «Simpsona» kao «Drevno Društvo Klesara», tajna organizacija koja kontrolira sve od NASA-e do dodjele nagrada Academy Awards.

«The Cremaster Cycle» film Matthewa Barneya koristi se Masonskim slikovljem.

Zaplet filma «National Treasure» vrti se oko Masona, i začuđujuće neobično oslikava Masonsko društvo u dobrom svijetlu.

Zaplet opere «Die Zauberflöte» (Čarobna frula), sadržava mnoge reference Masonskih ideala i ceremonija.

Mozart i njegov pisar Emanuel Schikaneder bili su braća u istoj Masonskoj loži a Mozartova opera «The Magic Flute», koristi se uvelike Masonskim simbolizmom.

Joseph Smith, utemeljitelj Mormonske religije bio je Mason kao i prvih pet pretsjednika njegove Crkve: Smith, Brigham Young, John Taylor, Wilford Woodruff, i Lorenzo Snow.

Kad su se Mormoni po prvi put smjestili u državi Utah, cijela crkvena hijerarhija bila je sastavljena od Masona. Mnogi Mormonski simboli i rituali imaju zapanjujuću sličnost Masonskima.

Neke teorije zavjere pokušavaju povezati Masone sa ubojstvima Jacka Rasparača. Najpoznatija od tih tvrdnji jest da je William Withey Gull, kraljevski osobni fizijatar i član Masona, pokušao prikriti dijete seljanke i Princa Alberta Victora, također Masona, ubivši sve žene koje su znale za dijete.

Alan Mooreov strip nazivom «From Hell» i istoimeni film bazirani su na ovoj teoriji kao glavnoj kosnici priče.